

Obsah

Poděkování autorů	9
I/ Úvod	11
I.1 Makroregiony Země: základ k pochopení současného světa	11
I.2 Vývoj funkce geografie a její paradigmaty	12
I.3 Globalizace a makroregionalizace světa a její dopady na vzdělávání (nejen) v geografii	12
I.4 Diskuze nad literaturou	14
I.5 Metodické poznámky k makroregionalizaci světa a vybrané koncepty	15
I.6 Manuál dat a databází.	20
I.7 Mapový manuál	22
II/ Přírodní regionalizace Země (Bohumír Janský)	26
II.1 Horizontální diferenciace Země	26
Horizontální diferenciace kontinentů a oceánů	27
Makroregionální diferenciace klimatu – klimatické oblasti	29
Makroregionální diferenciace v rozdělení atmosférických srážek a odtoku vody na souši.	30
Globálně-makroregionální diferenciace krajinné sféry	30
II.2 Přírodní pásma Země	32
Vlhké tropy	32
Střídavé vlhké tropy	33
Pouště v tropech a subtropách	34
Západní subtropy	35
Východní subtropy	36
Stepi a pouště mírného pásu.	37
Pásma listnatých a smíšených lesů	38
Pásma jehličnatých lesů (tajga).	39
Subpolární a polární oblast	40
Hlavní zoogeografické oblasti Země.	41
II.3 Vertikální diferenciace Země.	42
1/ Evropský makroregion	43
1.1 Hlavní znaky.	43
1.2 Vymezení a přírodní poměry.	43
1.3 Historické a politické souvislosti	50
1.4 Obyvatelstvo a osídlení.	53
1.5 Hospodářství.	54
1.6 Evropská unie	57
1.7 Střední Evropa	59
1.7.1 Slovensko.	61
1.7.2 Polsko	65
1.7.3 Maďarsko	68
1.7.4 Rakousko	69

1.7.5 Švýcarsko	71
1.7.6 Německo	72
1.8 Severní Evropa	78
1.8.1 Švédsko	79
1.8.2 Dánsko, Norsko a Finsko	80
1.8.3 Baltské státy	81
1.9 Západní Evropa	82
1.9.1 Británie	83
1.9.2 Irsko	87
1.9.3 Benelux	87
1.9.4 Francie	89
1.10 Jižní Evropa	92
1.10.1 Španělsko a Portugalsko	94
1.10.2 Itálie	96
1.11 Jihovýchodní Evropa	98
1.11.1 Západní Balkán	99
1.11.2 Východní Balkán	101
2/ Angloamerický makroregion (Severní Amerika)	103
2.1 Hlavní znaky	103
2.2 Vymezení a přírodní poměry	104
2.3 Historické souvislosti	107
2.4 Obyvatelstvo a osídlení	108
2.5 Hospodářství	109
2.6 Regionální diference	110
2.7 Spojené státy americké (USA)	112
2.8 Kanada	121
3/ Ruský makroregion (Severní Euroasie, Postsovětský prostor)	125
3.1 Hlavní znaky	125
3.2 Vymezení a přírodní poměry	125
3.3 Historické souvislosti	129
3.4 Obyvatelstvo a osídlení	131
3.5 Hospodářství	132
3.6 Regionální diference	134
3.7 Rusko	135
3.8 Ukrajina	141
3.9 Kazachstán	145
4/ Australsko-oceánský makroregion	149
4.1 Hlavní znaky	149
4.2 Vymezení a přírodní poměry	150
4.3 Historické souvislosti	152
4.4 Obyvatelstvo a osídlení	154
4.5 Hospodářství	154
4.6 Austrálie	155
4.7 Nový Zéland	158
4.8 Papua-Nová Guinea	160
5/ Čínsko-japonský makroregion (Východní Asie)	165
5.1 Hlavní znaky	165
5.2 Vymezení a přírodní poměry	165

5.3	Historické souvislosti	168
5.4	Obyvatelstvo a osídlení	169
5.5	Hospodářství	170
5.6	Regionální diference	174
5.7	Japonsko	174
5.8	Čína	178
6/ Indonéský makroregion (Jihovýchodní Asie)		189
6.1	Hlavní znaky	189
6.2	Vymezení a přírodní poměry	189
6.3	Historické souvislosti	192
6.4	Obyvatelstvo a osídlení	194
6.5	Hospodářství	195
6.6	Regionální diference	197
6.7	Indonésie	198
6.8	Vietnam	201
6.9	Filipíny	203
7/ Indický makroregion (Jižní Asie)		207
7.1	Hlavní znaky	207
7.2	Vymezení a přírodní poměry	207
7.3	Historické souvislosti	210
7.4	Obyvatelstvo a osídlení	211
7.5	Hospodářství	213
7.6	Regionální diference	215
7.7	Indie	216
7.8	Pákistán	222
8/ Islámský makroregion		225
8.1	Hlavní znaky	225
8.2	Vymezení a přírodní poměry	225
8.3	Historické souvislosti	227
8.4	Obyvatelstvo a osídlení	229
8.5	Hospodářství	230
8.6	Regionální diference	232
8.7	Turecko	233
8.8	Írán	236
8.9	Izrael	238
8.10	Saúdská Arábie a Spojené arabské emiráty	240
8.11	Egypt	242
9/ Latinskoamerický makroregion (Latinská Amerika)		245
9.1	Hlavní znaky	245
9.2	Vymezení a přírodní poměry	245
9.3	Historické souvislosti	249
9.4	Obyvatelstvo a osídlení	249
9.5	Hospodářství	251
9.6	Regionální diference	255
9.7	Brazílie	256
9.8	Mexiko	260
9.9	Kuba	264

10/ Africký makroregion (Subsaharská Afrika)	267
10.1 Hlavní znaky	267
10.2 Vymezení a přírodní poměry	267
10.3 Historické souvislosti	271
10.4 Obyvatelstvo a osídlení	272
10.5 Hospodářství	275
10.6 Regionální diferenciaci	277
10.7 Etiopie	278
10.8 Nigérie	280
10.9 Republika Jižní Afrika (JAR)	282
III/ Závěr	287
III.1 Zhodnocení makroregionální diferenciaci podle vybraných indikátorů	287
III.2 Zhodnocení změn v úrovni makroregionů světa	291
III.3 Divergenční a konvergenční trendy vývoje světových makroregionů	294
Výběrová literatura	296
Summary	299
Zusammenfassung	302
Résumé	305
Seznam tabulek	308
Seznam vizuálí	310
Seznam boxů	313
O autorech	315
Rejstřík geografických jmen	317
Rejstřík pojmový	323